

1.1

Žádné zafňukání, ale pořádná rána.

Loď vstříkla Heorestu Holtovi plnou dávku těch správných farmak potřebných k poklidnému návratu k životu, ale nebyl připravený na něco, co vypadalo jako konec světa. Subjektivně vzato uběhl jen okamžik od chvíle, kdy se shromáždili ve velicí místnosti, hovořili o svém cíli a oslavovali úspěch. Esi Arbandirová, jejich upovídaná filoložka, dokonce ze starých tiskáren na *Enkiduovi* vykouzlila něco alkoholického, a přitom pitného.

Jejich úspěch spočíval v tom, že se dostali dále než kdokoli a byli starší, než kdo kdy byl. Kousek Země, který navzdory všemu stále žil. Loď dosud držela pohromadě, a přestože Olf z technické sekce s chmurným výrazem vypočítával selhávající a nefunkční systémy, prostá skutečnost, že žil, aby mohl mluvit a oni ho mohli poslouchat, popírala všechny jiné možnosti, a dokonce i jistoty, včetně samotné smrti. Přežili. Dokázali to. Téměř dva a půl tisíce let tiché a chladné cesty prázdnotou. A teď už dokonce shromažďovali údaje. Tehdy, při předchozím probuzení, byl Holt plný naděje. Sluneční soustava, k níž mířili, tam byla, a i když by to nemělo být nijak velké překvapení, planeta, kterou by měli každým okamžikem zachytit, tam byla také. Soustava čtrnácti planet ve vleku mateřské hvězdy a jedna, pátá od slunce, o níž se předkové domnívali, že se dostatečně podobá Zemi, aby se dala přetvořit v ráj.

Tohle aspoň tvrdili filologové, ale s čím jiným měli nešťastní lidé na útěku pracovat? Pití klouzalo do hrdel a šestice spekulovala, co je tam asi očekává. Olf mluvil o nedotčeném světě, který pro ně vybudovali neskutečně vzdálení předkové, kteří pak jako bohové odešli a zanechali jim nerozbalený dárek. Jako kdyby předkové byli jasnozřiví a věděli o jejich blížícím se pádu, stejně jako

že Holt a jeho lidé je budou po tisíciletích následovat. Jako kdyby přetvořili planetu jako odměnu pro ty, kdo přijdou, a potom v tichosti odešli. A jak plynule následoval drink za drinkem, nezdála se ta myšlenka příliš opovážlivá. Připili si na ni. Esi stále mluvila o tom, co tam předkové mohli zanechat: nedotčené stroje, archivy vědomostí, zázraky jejich ztraceného věku. Možná samotní předkové, žijící v nějaké dokonale řízené společnosti, přivítají své chudé příbuzné. *Ze Země? řeknou. Páni, mysleli jsme, že nikdo nezůstal! Pojd'te, jen pojd'te a užijte naši hojnosti!*

Vedoucí vědecké sekce, starý, holohlavý Mazarin Toke – z hibernačních komor sice všichni vycházeli plešatí, ale on neměl vlasy už předtím –, se probudil slepý a s jednou paží a nohou zchromlou. Špatně to snášel. Vytiskli mu pojízdné křeslo a jeho zástupce Gembel mu musel nahrazovat oči a ruce, ale přestože slavil společně s nimi, alkohol v něm probudil chmury a zatrpkllost. Tvrdil, že předkové tam možná stále budou, ale odtržení od Země zdegenerovali na úroveň divochů a žijí jako zvěř ve světě, který je stvořený tak, aby uspokojoval všechny jejich potřeby a nekladl před ně žádné překážky. *Možná je budeme muset lovit pro maso*, prohlašoval s trpkou ironií. Všichni obraceli oči v sloup, ale přesto si s ním připíjeli.

Pouze Halena Garmová se u improvizované tabule neobjevila a netěšila se s nimi na budoucnost. Snažila se o jejich cílové planetě shromáždit víc údajů. Bodře na ni volali, že to není její práce. Ona ale oponovala. Byla šéfkou bezpečnostní sekce, a co je větší výzvou pro bezpečnost než samotná planeta? Neobávala se divokých zvířat nebo atavistických předků. Obávala se představitelů nového světa, kterým by nemuselo být po chuti, že se z temnoty vynořila chatrná loď plná jejich vzdálených příbuzných. *Budou mít své vlastní problémy*, říkala. *A my budeme další.*

A proto, zatímco ostatní slavili, snažila se nějak zprovoznit lodní přístroje. Jednou, pouze jednou oznámila, že zachytila nějaký

signál. Vysílání přicházející ze vzdálené planety. Ale loď pak už nezaznamenala nic kromě šumění statické elektřiny a ona nedokázala signál zachytit znovu. Po čase to znechuceně vzdala.

Nakonec se vrátili do hibernace. Olf vystřízlivěl a provedl všechny potřebné kontroly – po konečném hlášení technické sekce vystřízlivěli všichni. Téměř všechny lodní funkce svítily červeně. *Málem jsme to nezvládli*, říkali si mezi sebou. Ale byli už tak blízko. Od jejich nového domova je dělil už jenom krůček přes ledovou propast. Ten neviditelný svět měl možná jméno, obyvatele, kteří je znali, a dlouhou a pestrou historii. Možná že největším problémem, jemuž budou zkroušení uprchlíci ze Země čelit, bude diplomacie, vyjednávání o přistávacích plochách a místech, kde by se mohli usadit. Ale Holt byl v tomto směru optimista. Byla to jeho odpovědnost a on věděl, že to zvládne bez ohledu na nutné kompromisy. Koneckonců byl v sázce osud lidské rasy. Najde způsob.

Ale je možné, že na tom světě nebudou žádní lidé, kteří by ho pojmenovali a kladli diplomatické překážky. Možná to skutečně bude takový ráj, jaký slibovali filologové. Nikoli stará známá pokročilá společnost předků, žádní moderní primitivové, barbarské kmeny nebo mystičtí vládcové s podivnými mentálními schopnostmi, žádná mluvící zvířata jako vystřižená z pohádek. V tom případě ta čest připadne jim, základní posádce *Enkidua*, posledním potomkům staré Země. Sesedli se kolem stolu a navrhovali různá jména: historická a mocná, jména významná, jména, která lahodně plynula z úst. Rozhodnutí nakonec bylo na kapitánovi Heorestu Holtovi, šéfovi velitelského týmu. S láskou se zadíval na svoji posádku, své lidi, své přátele. Na Esi, duši celého týmu; na drobného a spolehlivého Olfa; zatrpklého Mazarina a mladého Gembela, dolévajícího šálek starému muži; dokonce i na přísnou Halenu, kterou nakonec přesvědčili, aby se k nim připojila. Společně prošli výcvikem – tedy kromě Gembela, který se teď ani nedostal ke slovu, aby o sobě dal aspoň vědět. Na rozdíl od mnoha

posádek vesmírných arch měli čas si na sebe zvyknout, dokud do sebe nezapadli jako díly skládačky. Tvořili tým. A dokázali to. Vedli tuhle změř selhávajících systémů přes několik světelných let jenom podle neurčitých map zachráněných z tisíce let mrtvých satelitů. A nyní zde byla hvězda, byla zde planeta a byla zde i naděje.

„Imir,“ řekl jim a pozdvihl sklenku. Ve stávajícím stadiu jednání vlastně ani nevěděl proč. Upřímně. Jenom se na ně spatra zadíval a řekl, že to jméno má hloubku, je významné a smysluplné, přičemž měl jen mlhavou představu, že se vyskytlo v nějakém starém příběhu, který četl jako dítě. Byl to příběh o mluvících ptáčích, sváru a novém životě vybudovaném na troskách něčeho obrovského a strašlivého. A Imir připadal všem dost dobrý, dokonce i Mazarinovi Tokeovi, tak si na to všichni připili. Potom nastal čas znovu vystřízlivět a vrátit se na lůžka v hibernačních komorách. Kdyby chtěl čekat až do příletu, pak by děti vnuků dětí, které by nikdy neměl, zestárli a zemřeli ještě před přistáním na planetě.

A teď tady byl. Jenom o pár okamžiků později. O staletí později. Právě uprostřed poklidného a elegantního probouzení, když se připravoval, jak dá nový svět do pořádku, něco vybuchlo. V tu chvíli se všechen vzduch v hibernační komoře snažil o překot dostat ven a on, Holt, se posadil, zív a náhle vylétl ze svého lůžka a rozplácl se na podlaze. Cítil, jak se mu z těla vytrhávají trubice a hadičky z intimních i méně intimních míst, a věděl, že zemře. Ale nezemřel. Vzduch kolem něho svištěl do prázdna, ale najednou to přestalo tak náhle, že si byl jist, že už nikde žádný vzduch nezůstal. Paluba se otrásala nárazy uzavíraných přepážek.

Světla zhasla. Nemohl dělat nic jiného než ležet, vzpomínat se a sbírat poslední zbytky elegance a poklidu, jehož byl ještě před chvílkou plný. Navíc byl velitel. Měl by okamžitě začít jednat a určit, co má kdo dělat. Ale nevěděl co dělat. Nevěděl nic.

Bylo tam světlo. Jedno malé, červené. Snažil se k němu dostat, dokázal se postavit a tvrdě narazil na stěnu, protože si neuvědomil rozměry hibernační komory. Roztřesenou rukou našel sadu vypínačů. Prsty si pamatovaly, jak otevřít kanál, což bylo dobře, protože zbytek jeho bytosti neměl co užitečného nabídnout.

„Tady je Holt,“ řekl do prázdná statického šumu. „Tady je velení. Co se děje?“

Po dlouhé době se ozval roztřesený, zlomený Olfův hlas. Technická sekce bylo jediné oddělení, odkud chtěl Holt skutečně něco slyšet.

„Kapitáne,“ řekl Olf. „Heoreste. Je to stabilní. Jsme stabilní. Myslím, že jsme stabilní.“

A jako kdyby potřebovala Olfovo ujištění, světla v hibernační komoře se znovu rozsvítila. Holt se rozhlédl, stáhl ze sebe plášť se zapínáním na zádech, v němž spal, a začal ve skříňkách hledat lodní uniformu. Olfovo lůžko bylo otevřené a jeho víko viselo ve znepokojujícím úhlu. Víko jeho vlastního lůžka se poté, co ho vyvrhlo, opět zaklaplo. Bos se tápavě vydal hledat ostatní. Halemino lůžko bylo prázdné, pod nedovřeným víkem trčely hadičky. Nedokázal si to nijak rozumně vysvětlit. Ale možná ji lůžko vyklopilo ve stejnou chvíli jako jeho, a ona se jenom dokázala rychleji vzpamatovat. Pravděpodobnější ale bylo, že Olf dal přednost bezpečnosti před velením.

Esi a Mazarin byli stále ještě uvnitř. Věda jim teď zjevně nebyla k ničemu a všichni věděli, že filoložka by se probouzela jako poslední, pokud by ovšem nestáli tváří v tvář některému z předků. Až na to, že zatímco Esiny kontrolky svítily přijatelně oranžově, Mazarinovy zářily rudě, nebo byly tmavé jako sfouknuté svíčky. Olf mu po újmě, kterou utrpěl v předchozím lůžku, připravil nové, ale za Mazarinův stav zřejmě mohly jeho vlastní selhávající funkce, nikoli vadné systémy lodě. Byl mrtvý, a hotovo. Nebylo snadné s ním vyjít, ale byl jedním z nás.

Holt spustil Esinu probouzečící sekvenci a podobně zahájil probuzení Gembela, nového šéfa vědecké sekce. Zatímco se probouzeli, zjišťoval spolu s Olfem, jak špatně na tom jsou. Nechtěl dál nic podnikat bez kompletní základní posádky. Nechtěl ani pomyslet na to, že by se sem vrátil a našel víc červených kontrollek a méně přátel.

Olf vypadal ještě menší, než byl, scvrknutý z hibernace, a když se usadil ve svém křesle, jeho lodní uniforma jako by se kolem něho roztekla. „Brzdění,“ řekl. „Kapitáne. Heo. Udělal jsem všechno, co jsem mohl. Provedl jsem všechny kontroly...“

„My víme,“ řekl Holt. „Povídej.“

Enkidu přečkal ty dlouhé světelné roky od Země, plul rozlehlými a tichými hlubinami vesmíru s minimem aktivních funkcí, jenom s nejnужnější energií a hibernačními systémy. Všechny ty tisíce lůžek udržovaly naživu malou posádku a obrovskou populaci v nákladním prostoru. Nepatrný díl obyvatel Země, který dokázali odvézt. Cestou se občas samozřejmě něco pokazilo. Olf, Holt a různí členové posádky se probouzeli z dlouhého spánku podobného smrti a opravovali, co bylo třeba, ale vcelku šlo všechno podle plánu. Protože i když je vesmír plný nebezpečí, je hlavně plný ničeho, a ono nic nenamáhá loď za únosné meze.

Nakonec dosáhli soustavy, k níž letěli déle, než se počítaly psané dějiny jejich civilizace, a museli zpomalit. Když *Enkidu* začal opisovat oblouk kolem slunce a využíval jeho přitažlivost, aby při brzdícím manévru šetřil palivo, něco v trupu staré, obrovské, vakuem korodované lodě prasklo.

„Ztra... ztra... ztratili jsme,“ začal Olf a přirozené koktání a vybičované emoce dusily jeho slova, „jedenáct tisíc devadesát čtyři jednotky nákladu, pane. Jedenáct. Jedenáct tisíc. Devadesát. Čtyři. Pane.“

„Ať nám Stvořitel odpustí.“ Esi Arbandirová, která už také vstala, položila Holtovi ruku na paži a on se dotkl jejich prstů.

A pak ji odstrčil. Odstrčil ji, protože musel. „Jak jsme na tom?“ zeptal se. „Vydrží trup? Dostaneme se vůbec na oběžnou dráhu?“

Olf přikyvoval a spolu s *Enkiduem* vytvářel model poškození a odhad, do jaké míry se zhorší, pokud budou na loď působit další síly. Síla vyvolaná brzděním. Síla vyvolaná změnou trajektorie z přímky na křivku oběžné dráhy. Matematicky nevyhnutelné vražedné jistoty.

„Bude to bolet,“ řekl. Jeho projekce ožily na displejích všech ostatních. Halena Garmová se v nich okamžitě začala šfou-
rat, čarovala s rozmístěním jejich raketoplánů, tahačů, dokonce i automatických dronů, které by posloužily jako nárazníky a při vlastním zničení pohltily dost energie, aby ochránily starého, pochroumaného *Enkidua*. Holt se sesunul do svého křesla, dohadovali se a on přitom procházel všechna další hlášení. Ještě před výbuchem se Olf snažil část nákladu evakuovat. Viděl, že se blíží problémy, ale nevěděl, že to bude takhle zlé. Halena zároveň probudila bezpečnostní tým, aby ho použila jako evakuační, ale lidé, které měl evakuovat, byli nyní pryč spolu s půlkilometrovým kusem lodě. Jedenáct tisíc devadesát čtyři jednotky nákladu. Což znamená hibernační lůžka. Což znamená lidé.

Esi vytvořila vlastní modely, v nichž použila stejná plavidla, která Halena využila k vyztužení konstrukce lodě. Snažila se zachránit ztracený náklad. Ale jeho naprostá většina se už zachránit nedala. Byla roztržštěná, rozervaná, bez energie. Zemřeli ve spánku a jejich poslední vzpomínkou bylo nalodění na Zemi před více než šestadvaceti staletími, objektivně vzato. Možná jsou horší věci. A možná jich bude víc, protože loď teď byla poškozená a zranitelná, trup a všechny její vnitřní výztuhy, nosníky a přepážky nahlodané a oslabené.

„Ne,“ zarazil ji Holt. Zadívala se na něho zrazeným pohledem, zarudlýma očima bez slz, protože hibernace vás vysuší. „Zachráníme, co máme,“ řekl a s velitelským klidem a věcností rychle

procházel Haleniny úpravy. Ano, ano, ne, ano. Autorizoval vynaložené a ztracené zdroje. Zdroje byly konečné a tvořily jejich svět. *Udržet to pohromadě*. A on to pohromadě držel, což znamenalo, že musejí udržet pohromadě loď. Teprve později si mohl dovolit rozsypat se, až to jediné, čemu by hrozil rozpad, bude on sám.

Při závěrečném brzdění a přiblížení přišli o dalších sedmnáct set jednotek nákladu. Jednotlivá lůžka a úlomky se odlupovaly jako šupinky z muřích křídel. Přišli také o tři čtvrtiny flotily transportérů, kterou Halena mobilizovala, posvátné obětiny za loď, která je vypustila. Ztráceli, ztráceli a ztráceli a Holt a jeho základní posádka zůstali vzhůru a sedmatřicet hodin bojovali s matematikou a vesmírem. *Veslujeme proti větru*, pomyslel si. *Jdeme proti přílivu*. Rozeklané spáry nepřátelské fyziky jsou temnými útesy a neobratné nástroje sporadickými blesky, které jim osvětlují cestu a zároveň je ohrožují.

Ve ztraceném nákladu byli odborníci a specialisté. Byli v něm snílci, básníci i hudebníci. Byl tam geniální inovátoři a charizmatičtí motivátoři, dřiči, kteří by mnohé dokázali, kdyby měli možnost. Lidské bytosti, z nichž jedna každá byla nenahraditelná. Nebylo důležité, že víc než třiceti tisícům na palubě stále svítily zelené kontrolky. To neznamenal, že neselhal. Ale pamatoval se na výcvik. Jeho učitelé byli prozíraví. *Selžete*, říkali, a bylo to tady. Selhal. *Až selžete, musíte udělat maximum pro to, aby to selhání bylo co nejmenší. Nedovolte selhání, aby do vás zatnulo zuby. Učiníte rozhodnutí, které si vyžádá nějakou cenu. To je velení. Nedovolte, aby vás ta cena zničila. Sedával sám, jako tehdy všichni budoucí kapitáni vesmírných arch, a poslouchal chladnou společnou linku. Říkali mu, že by se měl starat o svůj vlastní čas. Ale když se stal velitelem, musel se namísto toho rozhodovat. Činit rozhodnutí, která znamenala ztrátu nákladu, mrtvé členy posádky, mrtvé přátele. Protože něco musí přežít.*

Učinil rozhodnutí, a něco přežilo. Většina z nich se probudila, aby viděla, jak si *Enkidu* razí cestu na stabilní oběžnou dráhu.

Většina nákladu byla stále naživu, netečná a spala. Polovina potřebných sond a automatů byla nepoškozena a podle Olfových opravárenských schémat třídila lidskou rasu, jak nejlépe uměla. Většina členů posádky byla také naživu, připravená nechat se vzbudit a pomáhat.

Heorest Holt byl stále ještě fungující lidskou bytostí, a to v něm, co chtělo řvát a mlátit hlavou o zeď, bylo prozatím pod zámekem.

Řekl jim *Výborně*, přestože věděl, že mu nevěří, a nevěřil ani sám sobě. Přestože rozsah jejich ztrát byl obrovský – téměř třináct tisíc nadějných kolonistů, kteří přežili dva tisíce šest set let putování vesmírem, jenom proto, aby zahynuli při zpomalování. Ale musel se podívat na to, co jim zbylo, a říct si: *Mohlo to být mnohem horší*. Za jejich zády, v blízkosti křivky, kterou vykreslili mezi hvězdou a planetou, se nacházela velice hmatatelná připomínka toho, že nemusel přežít naprosto nikdo z posádky ani nákladu. Řítily se k těm skaliskům a vyhnuli se jim tak šikovně, jak to jenom bylo v lidských silách. A všichni přežili. Tedy „všichni“ vzhledem k situaci. To muselo stačit, protože víc toho stejně neměli.

Všechny sekce už probouzely druhé směny. Sám se chystal předat velení svému zástupci. Ale Esi se stále houževnatě lopotila se svými vlastními úkoly, protože když zažehnali bezprostřední nebezpečí destrukce ve vakuu, nabývala její úloha na významu. Přípravovala se na možný kontakt s předky, procházela si svoji slovní zásobu a pro všechny případy připravovala uvítačí fráze v desítkách mrtvých jazyků. A to bylo patrně dobře, protože nemusela myslet na to, co během krize nedokázala zvládnout.

„Zatraceně,“ řekla Halena Garmová tak nahlas, že okamžitě upoutala pozornost všech. Holta napadlo, že se lodi přihodila nějaká nová katastrofa, ale ukázalo se, že jsou větší věci, které mohou být poškozené, než jenom stará a otlučená archa *Enkidu*.

Planeta.

Stejně jako při ztrátě třinácti tisíc snů a nadějí, i tady to mohlo být horší. Tohle ale měly být světy, po nichž předkové kráčeli a přetvářeli je svými nepředstavitelnými technologiemi, vedle nichž byly ty Holtovy pouhým stínem. Ozvěnou. Fraškou. To byl příslib hvězdných map, které objevili neohrožení vykrádači hrobů – a v mnoha případech to zaplatili životem. Tohle byly domovy, které pro ně jejich společní a vzdálení předkové vybudovali, připravené na příchod těch, kteří přežijí cestu.

Ale vypadalo to, že Imir je pouze pochmurná, prašná koule. Na pólech byl led. Na rovníku pouště. Byla zde moře a v nich voda. Mírné oblasti, jejichž podnebí nebylo neúnosně horké nebo chladné, tvořily skály a hrubý šterkový substrát, který nebyl půdou, protože neobsahoval dost organické hmoty.

„Je tam dole vůbec něco živého?“ zeptal se Holt a na okamžik se zděsil toho, jak bude znít odpověď. *Nic.*

Něco tam přesto bylo. Dávni terraformátoři se dostali jenom do určitého bodu, ale dále už ne. V mořích existoval jakýsi druh fytoplanktonu a skály pokrývaly skvrny lišejníku. Haleně se na čtvrtý pokus podařilo dostat dolů sondu, která se nerozpadla při průchodu atmosférou, a dokázali tak získat nějaké další údaje. Esi říkala, že jsou to umělé organizmy. Dokonce ani netvořily ekosystém, ale bylo to něco jako otisky prstů procesu, který by vznikl, kdyby se mohl vyvinout do dalších rozličných stadií. Ale protože organizmy byly umělé a byly odpovědně navrženy, nikdy se nemohly vyvinout nad určenou mez. Ani za celá uplynulá tisíciletí nedokázali ti mikroskopičtí dělníci shodit své okovy.

„Tak co tam tedy máme?“ zeptal se Holt, protože takhle se to dělá. To je velení. Netruchlíte. Jdete kupředu.

„Dýchatelnou atmosféru,“ odpověděla Halena. „Podle do dneška odebraných vzorků mezi sedmnácti a devatenácti procenty kyslíku. A to je všechno. Není tam nic požitelného. Cokoli budeme chtít, budeme si to muset vyrobit.“

1.2

Kapitán Heorest Holt stál ve velicí místnosti *Enkidua* a pročetl první data z průzkumu planety Imir pod sebou. Zadal své posádce, aby našla řešení. Jakékoli. V tuhle chvíli nebyl žádný nápad příliš šílený. Oběžná dráha *Enkidua* byla bezvadná, a přes poškození lodě a probíhající opravy jim zůstala provozuschopná výrobní kapacita. Přinejmenším na malé a středně velké projekty. Kvůli ztrátě hlavních výrobních prostor ale nebudou moci vyrobit nový transportér nebo cokoli podobné velikosti. Zatímco technické týmy záplatovaly díry, vědecká sekce se snažila vytvořit budoucnost z úlomků, které jim osud zanechal. Potom se vědecká sekce obrátila na bezpečnostní sekci, která přispěla svým odhadem, jak by tam asi lidé mohli, nebo nemohli žít, všichni pak v něčem slevili a vrátili se k rýsovacím prkům. Heorest Holt musel přiznat, že tohle na Zemi tehdy nikdo skutečně důkladně nepromyslel, protože vlastně ani nemohl. Nevěděli, co je čeká mezi hvězdami. A mnoho lidí ze zoufalství přijalo myšlenku nachystaných rájů, protože co jiného vás může přesvědčit, abyste nastoupili na loď, kterou čeká tisíciletá cesta do neznáma?

Doufal, že ostatní archy našly něco lepšího, ale to byla jediná myšlenka, kterou dokázal věnovat zbytku lidské rasy.

Sondy vyslané na povrch přivezly zpátky umělé terraformační organismy, které ale nebyly schopné ničeho jiného než počáteční terraformace. Gembel začal pět koktavé ódy na to, jak jsou elegantně navrženy, ale tatáž dokonalost také znamenala, že jsou naprosto jednoúčelové. Plankton, mikroby i lišejníky měly tak pevně nastavené genetické limity, že je neprolomil ani čas. Přinejmenším nepředstavovaly žádnou hrozbu pro lidský život. Nebylo to nic, co by je mohlo nakazit nebo otrávit. Skutečné miniaturní stroje,

jejichž konstrukce byla dokonce tak pečlivá, že jim nedovolila utrhnout se ze řetězu a pokrýt planetu kypící mikrobiální krustou. Jinak byl tento svět ještě mrtvější než umírající Země v době, kdy ji opouštěli. Moře bez ryb, pevnina bez trávy, obloha bez ptactva. Dokonce zde nebyl ani ten zbyteček oportunistických a mrchožravých druhů, který na Zemi zůstal, když se lidstvo nakonec vzdalo své domovské planety.

Enkidu měl skrovnou knihovnu genetických informací a omezenou schopnost vytvořit některé druhy. Mysleli si, že život bude něco, co jim poskytnou hostitelské planety, ale někoho aspoň napadlo přibalit malou zásobu vědomostí pro případ, že by se naplnily nejhorší scénáře. Měli semena některých rostlin a nějaká zvířata. Hospodářská zvířata. Nebyl by to vysloveně ekosystém, ale mohla by to být kolébka, v níž by žili. Na čas. Dokud by se neobjevilo něco lepšího. Dokud by nerozlouskli nějaké tajemství a nepřeměnili Imir v ráj. Gembel přebudoval jednu místnost na *Enkiduovi* v imirské terárium – imirárium? – a zjišťoval, co v něm přežije. Chemické složení prašného povrchu nebylo pro pozemský život vhodné. Ne natolik nevhodné, aby je okamžitě zabilo, ale dost špatné, aby v dlouhodobém výhledu zanechalo následky. Dokázal by vypěstovat rostliny, které by odfiltrovaly to špatné a poskytly jim potravu? Snad. Výzkum běžel. Gembel nepočítal s tím, že by byl šéfem vědeckého týmu, ale chudák Mazarin se neprobudil. A Holt teď od něho požadoval, aby výzkum, který by zabral celý život, zvládl nejpozději do včerejška. Což bylo obzvlášť drsné, protože dny na Imiru trvaly něco mezi patnácti a šestnácti hodinami. Snažili se tomu přizpůsobit, ale vcelku neúspěšně. Rok trval něco málo přes tři sta krátkých dní a sklon planetární osy byl větší než zemské, proto se planeta kymácela jako vrcholek rozhledny a na polokoulích se střídaly drsné zimy s vyprahlými léty, oddělené obdobími, která Halea nazývala „obdobím blesků“. Kolem planety obíhal obrovský

měsíc s vlastním menším satelitem, a jejich spojené slapové síly měly za následek chaotické přílivy a odlivy. Usadit se na mořském pobřeží by tedy znamenalo fatální chybu. Konec nadějí na přímořskou kulturu.

Oba, Gembel i Halena, neustále přenášeli práci na Esi Arbandirovou, protože bez přítomnosti Starých, s nimiž by mohla rozprávět, se v podstatě stala asistentkou všech. Mohla si aspoň povídat s Gembelem o tom, jak by asi Staří provozovali zemědělství – i když jenom do rozsahu, s nímž byli všichni obeznámeni. A jak na různých stupních řídili svá společenství – alespoň jak to objasňovali v zachovalých fragmentech svých záznamů. Když si zavolala Holta, předpokládal, že je to proto, aby si postěžovala, že si z ní základní posádka udělala holku pro všechno.

Seděla v místnosti tak malé, že se ze své židle mohla dotknout všech stěn, a skláněla se nad jednou z multifunkčních lodních konzolí. Všiml si, že poslouchá signály.

„Nějaké jiné archy?“ zeptal se. *Bylo by dobré vědět, že to dokázal ještě někdo jiný.* Ale zavrtěla hlavou.

„Poslechni si tohle,“ řekla.

Neposlouchala hvězdy, ale Imir. Hledala nějakou tajnou laboratoř Starých nebo skrýš, nějaký dar zanechaný zde jejich vzdálenými předky, který by přetvořil tento svět z pustiny na domov. Takové štěstí neměla, ale našla...

Něco.

Signály. Nebo alespoň vzorec na pozadí šumu statické elektřiny. Byl ale velice složitý, a potíž se vzorci byla v tom, že byť ty jednoduché byly snadno rozeznatelné, s největší pravděpodobností nepocházely z ničeho inteligentnějšího než ze základních dějů ve vesmíru. Ale jakmile se se složitostí vzorce zvyšovala pravděpodobnost toho, že je umělý, bylo stále obtížnější odlišit jej od šumu, až jste nakonec dospěli k elektronické pareidolii a po opsání kruhu jste zase skončili u přirozeného šumu.

Esi se v každé volné chvíli snažila izolovat takové signály. Nikomu o tom neříkala. Její role filoložky byla už natolik vystavena posměchu, že nestála o další úšklebky. Ale teď o tom řekla Holtovi. Protože Holt a Esi spolu vycházeli dobře – občas spolu spali, naslouchali svým nářkům, prostě vycházeli si vstříc –, věděla, že se jí nevsměje.

Pře hrála mu všechno, co zaznamenala, a říkala si, že je to nesmysl. Že se jenom dívala na stěnu tak dlouho, až v jejích prasklinách a flecích začala vidět mapy, schémata a obrazy. Ale odhadla, jaká bude reakce ostatních. Podle Holta tam rozhodně nějaký signál byl. Vzorec, známka něčeho úmyslného. Přestože zlehčovala a znevažovala, co našla, vyhledal si metadata a snažil se pochopit, co poslouchal. Potom svolal základní posádku, nebo spíš naplánoval setkání na síti na dobu, kdy všichni byli vzhůru, a poslouchali, co Esi objevila.

Bylo to k zbláznění, protože signál se objevoval jenom občas a sondy nenašly vůbec nic. Ať to bylo cokoli, muselo to být pohřbeno bůhvíjak hluboko ve štěrku nebo skále. Protože se to nepodobalo žádnému známému vysílání Starých, nebylo možné ze signálu nic vyčíst. Neopakoval se, jako varování nebo maják. Byl jiný pokaždé, když ho Esi zachytila. Přesto k sobě všechny zjevně patřily a stejně výrazně se lišily od všeho starého i nového v knihovně *Enkidua*. Když zadali lodnímu systému porovnání, nevypadlo z něho nic. Bylo to prostě něco úplně jiného. Nakonec Esi získala celou knihovnu vysílání z jinak mlčenlivého světa pod nimi, dost na to, aby si byla naprosto jista, že přijímají fragmenty něčeho obsahujícího informace: jazyka, kódu, čehokoli, co dává nějaký smysl. Až na to, že jim to žádný smysl nedávalo, protože se to vzpíralo jakékoli analýze. Takže k zbláznění.

V té době se začínaly sbíhat rozmanité křivky. Konstrukce lodě byla opravena, jak se dalo, a to při ztrátě pouhých dalších pěti set čtyřiceti osmi jednotek nákladu. Naopak intenzita oprav té malé

části *Enkidua*, kterou právě obývala základní posádka se svými týmy, klesala do té míry, až se Olf soustředil jenom na to, aby všechno udržel v provozu. Nikdo nepočítal s tím, že by se na vesmírné arše mělo aktivně žít několik měsíců, i kdyby byla nová a nepoškozená. Od toho byly planety. A *Enkidu* rozhodně nedosáhl Imiru ve stavu, který by se dal nazvat „nový“ nebo „nepoškozený“. Ale Gembel měl plán.

Holt musel uznat, že se zástupce šéfa vědecké sekce zhostil úkolu pozoruhodným způsobem. Byl mizerným řečníkem, nejen kvůli své koktavé a zajíkové mluvě, ale nedokázal ostatním vysvětlit cokoli tak, aby bral v úvahu jejich vědomosti nebo názory. Zato dokázal svoji práci předvést. Ukázalo se, že se brilantně pohybuje v oblasti kritických ekosystémů. To, co zůstalo na staré Zemi po katastrofických válkách Starých a zamoření životního prostředí, bylo teď to nejlepší, v co mohli na Imiru doufat. *Alespoň zpočátku. Doufejme, že to můžeme zlepšit.* Gembel dokázal ve svém imiráriu spolehlivě znovu vytvořit, pěstovat, a dokonce množit tucet rostlin a dva tucty zvířat. Pokud se tyto druhy na planetě společně uchytí, poskytnou živý základ kolonie. Malé kolonie. *Alespoň zpočátku.*

Když se bezpečnostní tým začal věnovat rutinní práci, začala Halena Garmová s průzkumem planety. Po Esině objevu se stala v podstatě podřízenou filoložky a s pomocí dálkově řízených sond a jejich nedostatečných přístrojů se snažila nalézt zdroj signálů. Nakonec jenom svolala virtuální setkání, protože všichni plnili své úkoly v různých částech lodě, a informovala jejich obrazy na monitorech o tom, co jediné je schopná udělat. Dokázala zdroj signálu umístit do jedné oblasti planety – na pláň mezi proměnlivými říčními břehy a kopcovitou vysočinou, která z pohledu sond, jež nad ní přelétaly, vypadala jako klouby prstů mrtvého obra.

„Geofyzikální skeny naznačují, že by něco mohlo být pod těmi kopci.“ To byl její nejlepší odhad. „Ale není v našich možnostech

to ověřit. Snažili jsme se různými způsoby vysílat odpověď, napodobovat, co Esi zachytila, nebo jenom vysílat standardní pozdrav, ale žádná odpověď. A také to není naše priorita. Prioritou je přežití. Upřímně, ať se na to podívají naše děti, až vybudujeme dostatečně jistou budoucnost, abychom je v ní mohli mít.“

Holt se nad tím zamyslel. Když budou skutečně dřít, mohli by z tohoto nehostinného světa vydobýt tolik, aby z něho udělali místo, kde by mohli mít děti, které by se mohly stát základem další generace. A další. A další. A stále lepší a lepší. A větší a větší. Ale pořád mu leželo v hlavě, že je tam pohřbené něco, co by mohlo skrývat... co? Všechny pohromy a hrůzy Starých, a ti se jim teď marně snaží říct, aby se drželi stranou? Nebo nezměrný poklad zázraků, které by obrátily naruby životy oněch hypotetických dětí, kdyby se k němu dokázaly dostat? Lampa plná poslušných džinů. Celý ten slibovaný ráj, který Staří na Imiru nestihli dokončit.

A hledali jsme je všude. Staří zde rozhodně byli, jejich Stará říše, na této planetě, nebo na oběžné dráze kolem ní. Spustili přeměnu mrtvé skály v živoucí svět. Ale odešli a na povrchu po nich zůstaly jenom prvotní otisky terraformace, nikde jinde, dokonce ani žádné trosky nekroužily kolem Imiru. Zmizeli a zanechali své posvátné dílo neúplné. A teď tady byl *Enkidu* s kolabujícími systémy a ubývajícím nákladem. Zoufale hledali místo k životu, které by nevyžadovalo nepřetržitou údržbu v každou denní hodinu. Bez ohledu na to, jaký počet hodin by to byl.

Půjdeme daleko, daleko od zdroje signálu, říkal si, ale nakonec ten rozkaz nedokázal vydat. Rozkaz, který znamenal bezpečí. Správné rozhodnutí, které by učinil odpovědný velitel. Protože Esi, aniž by chtěla, ho příslibem toho pomíjivého signálu podvedla. Věřil totiž na přání a kouzla, staré bohy a spásu prostřednictvím *deus ex machina*. Co když je tam někde dole pohřbený stroj, z něhož onen bůh povstane?

„Probíral jsem se seznamem nákladu,“ řekl jim. Takhle ho učili na Zemi mluvit o těch bezmocných, zmrzlých lidech, které celou cestu vezli. „Vypracoval jsem seznam těch, které rozmrazíme a připravíme. Lidí, kteří něco umějí. Bude to první vlna kolonistů. Omezená. Budeme je muset nejméně rok živit tím, co dokáže poskytnout *Enkidu*. To omezuje počet kolonistů. A potom, jestli Gembel dotáhne svoji práci, budeme mít sklizeň.“ To neobvyklé slovo mělo příchut' exotiky. „Ale budeme potřebovat, aby všechny páry rukou pracovaly naplno, a jenom odpovídající počet úst. Meze jsou velice úzké.“ Zkratkový seznam všech dní a nocí, které strávil – krátké noci, krátké dny, ale přesto se sčítaly – sepisováním seznamu osob, jež by daly kolonii tu nejlepší šanci na přežití. Které by lidstvu daly tu nejlepší šanci. Od základní posádky k jejich týmům, od týmů k širšímu výběru šťastného nákladu, jemuž bude umožněno vzbudit se a žít, pracovat a zemřít.

Ostatní budou dál spát, dokud Holt a jeho hrstka vyvolených nevykřešou z nehostinného povrchu Imiru budoucnost, takovou, aby se mohli probudit a vstoupit na planetu připravenou pro komplexní lidský život.

„Jsem nesmírně hrdý,“ řekl základní posádce, jejím pomocníkům a svým vlastním podřízeným z velitelství. „Dostali jsme se až sem. A všichni jste to umožnili svou neuvěřitelně tvrdou prací. Teď začíná skutečná práce. Začněte je probouzet. Začněte nakládat těžký transportér.“ *Uršanabi* byl jediný těžký transportér, který se podařilo Olfovi nějak zprovoznit poté, co jenom samotná cesta sem zdecimovala jejich malou flotilu plavidel.

„Už jsi vybral místo?“ zeptala se Halena, protože Holt jim to zatím tajil. Nechtěl, aby jeho rozhodnutí podnítilo nevyhnutelnou vzpouru. Věděl, že taková vzpoura by byla naprosto oprávněná, a on by musel ustoupit a udělat něco méně rozumného. Odsoudit své děti a všechny jejich děti k budoucnosti plné dřiny a bez naděje na zlepšení. Bez nejmenší naděje na kouzla,

všechny lampy a láhve by byly prázdné a žádný džin by nebyl k nalezení.

Ukázal jim tedy místo. Přistanou přímo u zdroje signálů, přímo u úpatí kopců. V otevřené krajině, kde Gembel bude moci vysázet své vytríděné rostliny. Natolik blízko řece, aby se mohli pokusit zasít v ní nějaký vodní život, ale ne tak blízko, aby je spláchly časté přílivové vlny. Dokonalé místo, pokud ta Věc – pokud tam byla Věc, jestli to vůbec bylo důležité – nepředstavovala problém.

Díval se na ně, oni se dívali na něho a on věděl, že všem se v hlavě honí stejná myšlenka. Planeta pod nimi představovala devadesát devět celých devět desetin procenta nekonečné a úmorné dřiny a sotva desetinu procenta naděje. Všichni prahli po té nepatrné možnosti, ale protože věděli, že to není dobrý nápad, nikdy nic neřekli. A on jim teď tu naději zaručil.

„Mohli bychom tomu místu říkat Pandora,“ řekla dokonce Esi na jeho soukromém kanálu. Když byli později spolu, požádal ji, aby mu to vysvětlila. Byl to nějaký příběh Starých, který nikdy neslyšel. Stejně to nic neměnilo, tyhle staré příběhy byly jenom příběhy.